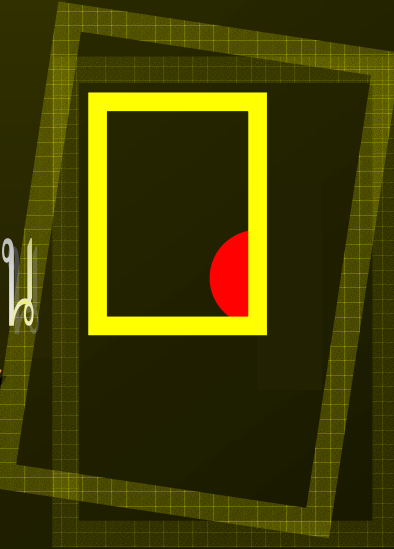

R2R กับ

การพัฒนาการเรียนการสอน

บนพื้นฐานความเป็นมนุษย์

กระแส

การสร้างสุขภาพ การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

ทบทวน

การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จ
จากวิทยาลัยในสังกัดสภช. 37 แห่ง

- เน้นดูแลโรคมากกว่าดูแลคน
- เน้นการบริการตามหลักวิชาการ
- ไม่เข้าใจการดำรงชีวิตของคน

จุดอ่อนของการจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน

- เน้นให้เรียนตามครู ด้วยความรู้และคำตอบของครู
- อิงทฤษฎีเป็นหลัก ตัดสินความถูกต้อง
- เน้นการทำงำ คิดด้วยตนเองน้อย
- ผู้เรียนไม่เข้าใจสังคมภายนอก คิดภายในกรอบ
ขอบด้วนสรุป ...

ไม่เข้าใจปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

ช่องว่างระหว่างแนวคิดและแนวปฏิบัติ เพราะขาด
ระบบกำกับตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ

ปฏิรูปการศึกษา

-พัฒนาหลักสูตร(2545)

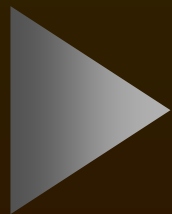
-นำหลักสูตรไปใช้ (2546)

“การศึกษาแนวใหม่”

- ความรู้ ทักษะและสมรรถนะเชิงวิชาชีพ
- เข้าใจความเป็นจริงของมนุษย์และสังคม
- มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างสุขภาพประชาชน

R2R

Model

“สร้างคนให้คิดเป็น ทำเป็น”
(Humanized Learning Model)

R_1 = ประสบการณ์การเรียนรู้การสอนแนวใหม่
ที่มีคุณค่าต่อการผลิตให้คนคิดเป็นทำเป็น

R_2 = กระบวนการทบทวนกลั่นกรองประสบการณ์
นำไปใช้ในการพัฒนา “การศึกษาแนวใหม่”
(Humanized Learning Model)

วิทยาลัยในสังกัด 18 แห่ง และทีมวิจัยส่วนกลาง

เงื่อนไขในการนำประสพการณ์การสอน มาใช้ในกระบวนการ

6.1 เป็นประสพการณ์ที่มีคุณค่า เกิดจากการเรียนการสอนที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ

6.2 เป็นประสพการณ์ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติจากการสอนจริง

6.3 วิธีคิด มุมมองของผู้วิเคราะห์ ต้องเข้าใจแนวคิดหลักการสุขภาพแนวใหม่และการศึกษาแนวใหม่

ชุดกิจกรรม

ทีมทำงาน

1. วางแนวคิด
หลักการในการสอน
2. ลงมือปฏิบัติ
3. ทบทวน ตรวจสอบ
และประเมินผล
4. การสรุปประสบการณ์
และนำไปใช้ประโยชน์

ทีมสบช.ส่วนกลาง
ทีมที่ปรึกษา

ทีมอาจารย์ผู้สอน

ทีมอาจารย์ผู้สอน
ทีมสบช.ส่วนกลาง
ทีมที่ปรึกษา

ทีมอาจารย์ผู้สอนจาก
หลายๆวิทยาลัย
ทีมสบช.ส่วนกลาง
ทีมที่ปรึกษา

การสอนแนวใหม่ : บูรณาการ

แนวการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจศาสตร์และมีทักษะ
ที่จำเป็นต่อการดูแลสุขภาพ เชื่อมโยงกับความจริงทาง
สังคมอย่างไม่แยกส่วน และนำไปประยุกต์ในชีวิตจริง
ได้

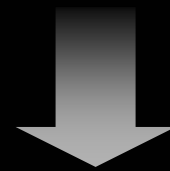
โดย พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
เป็นกลไกสำคัญ

บูรณาการ

การเรียนรู้
ความสำเร็จรูป

การเรียนรู้
ในสภาพจริง

บูรณาการ

สมรรถนะวิชาชีพ

วิจารณ์ญาณ

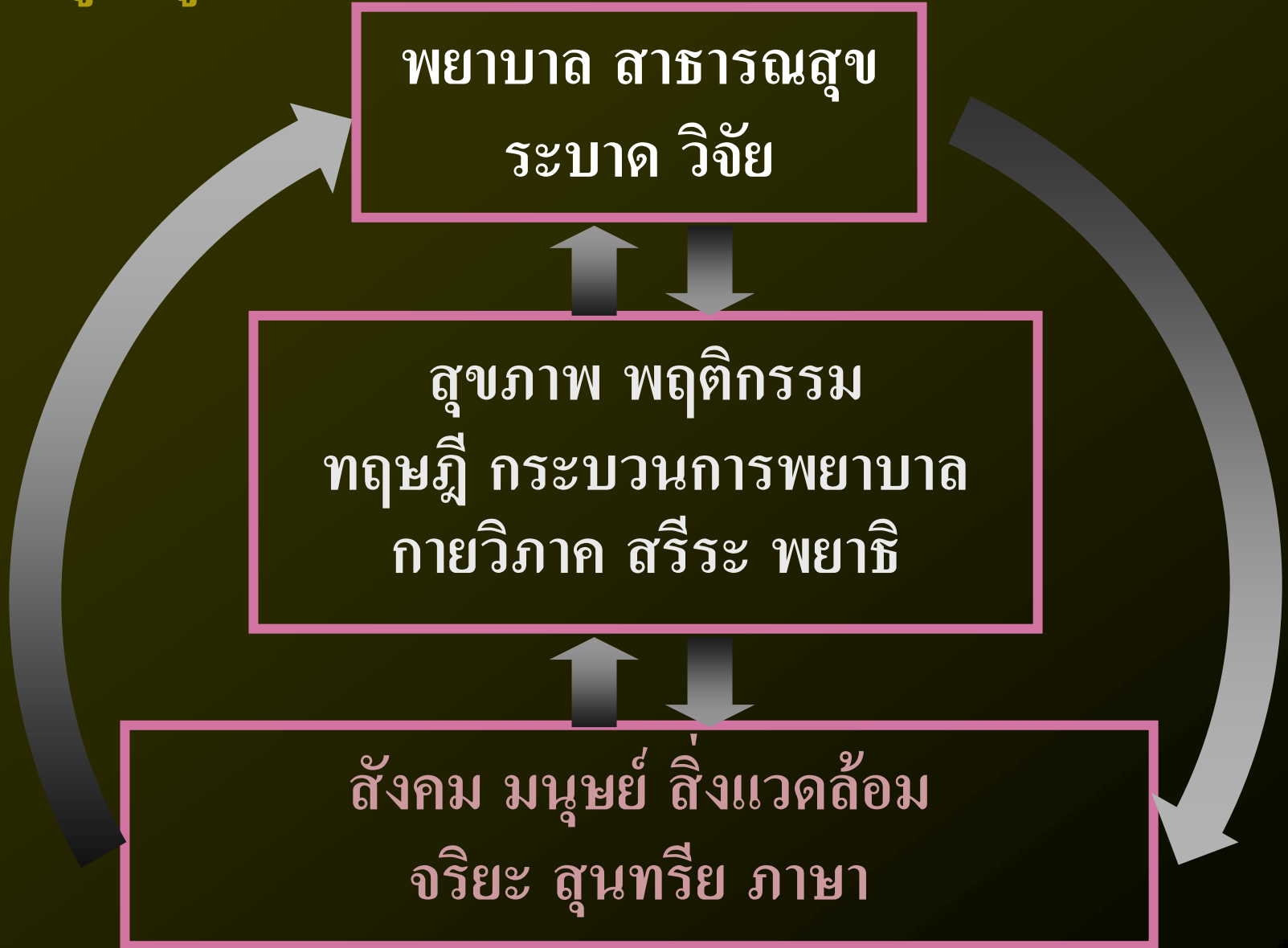
มีความรู้ ทักษะ เจตคติ

เข้าใจชีวิต และบริบทจริง

ประยุกต์วิชาการ
ไปสู่การพัฒนาคุณภาพในชีวิตจริง

ความสัมพันธ์ของศาสตร์ ในหลักสูตรบูรณาการ

การพัฒนาหลักสูตร **บูรณาการ**
สาธารณสุขศาสตร์

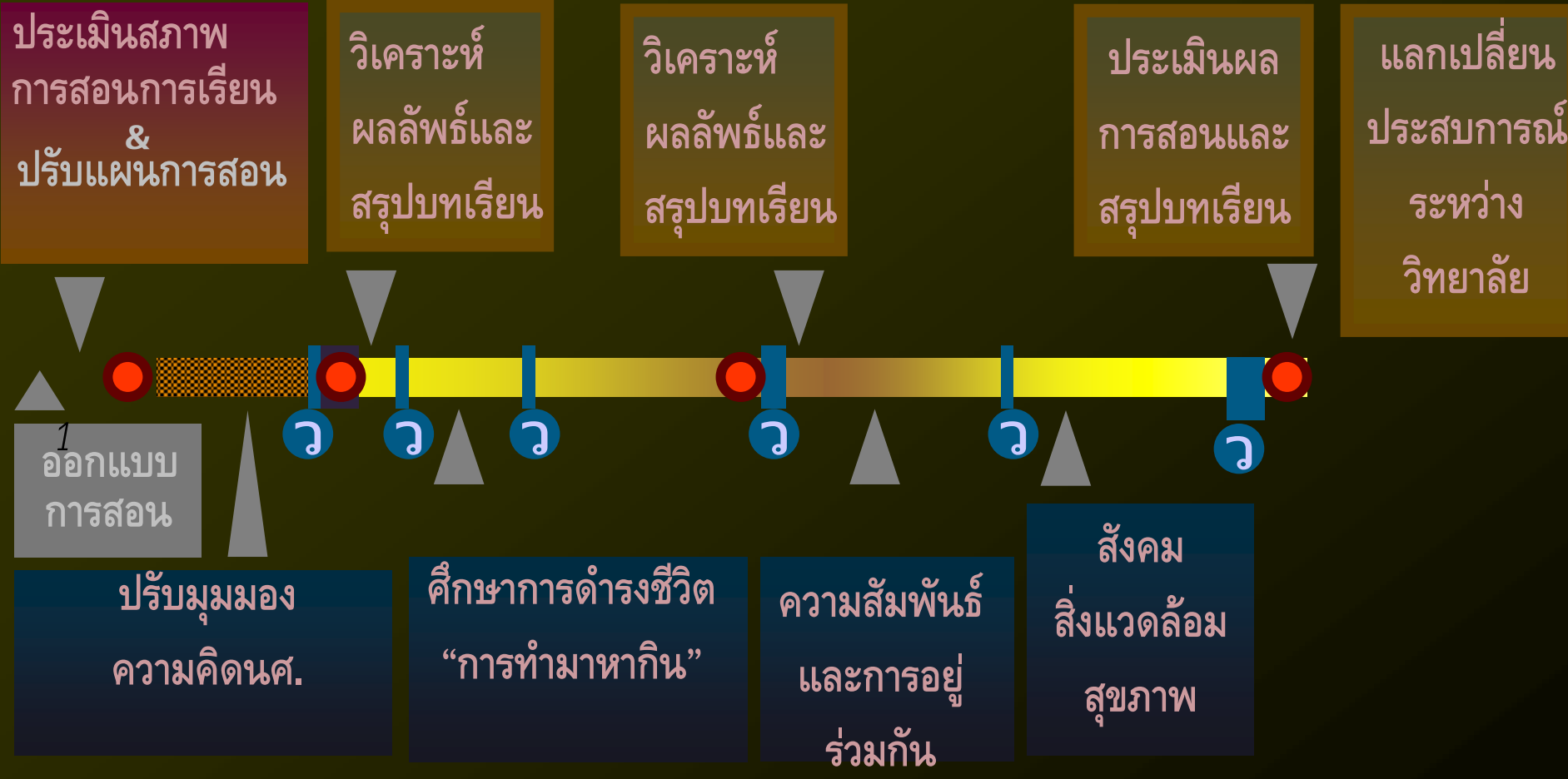

กระบวนการ “วิจัยและพัฒนา”

ตัวอย่างกระบวนการสอนวิชา มนุษย์ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ 15 สัปดาห์

การพัฒนาหลักสูตร **บูรณาการ**
สาธารณสุขศาสตร์

- วิจารณ์กรณีศึกษา
- นิเทศ สนับสนุน

การศึกษาร่วมชั้น

หลักการคือ กระบวนการนำประสบการณ์มาทบทวน สรุปเพื่อนำไปสู่
การนำไปใช้(ได้ต้นแบบการสอน)

1. การเชื่อมโยงข้อมูลจนสามารถเห็นภาพรวมของการสอน

การสรุปเป็นกลุ่ม อาจจำแนกข้อมูลเป็นส่วนๆ ได้ดังนี้

โครงสร้างการสอน องค์ประกอบการสอน

วิธีสอน และ เนื้อหาและความเชื่อมโยงของเนื้อหา

การเชื่อมโยงข้อมูลการสอนกับการเรียนรู้ของนศ. เช่น นศ.ให้
น้ำหนักกับสุขภาพมากกว่าการดำรงชีวิตของชาวบ้าน (ความคิด)

จุดอ่อนการสอนคืออะไร บทเรียนที่ได้

2. การนำไปสู่ข้อสรุป และเขียนเป็นต้นแบบการสอนแต่ละ(กลุ่ม)วิชา

น้ำหนักของแต่ละองค์ประกอบ (ความสำคัญของแต่ละ

องค์ประกอบ) และสาระการสอน ความสัมพันธ์ (เหตุและผล)

Humanized Learning Model

1. ใช้แนวคิด “สุขภาพแนวใหม่” และ “ศาสตร์ทางสังคมและความเป็นมนุษย์”
2. หลักการของกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
 - 2.1 องค์ประกอบการสอน ประกอบ
 - 1.) การเสริมสร้างทัศนคติและพัฒนาความคิด
 - 2.) การเข้าใจสาระการเรียนรู้
 - 3.) การพัฒนาทักษะการทำงาน
 - 2.2 การปรับใช้แนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนรู้จากสภาพจริง (Authentic Learning) ในการเปิดโลกทัศน์และปรับทัศนคติผู้เรียน

ทีมงานสถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลางและวิทยาลัยในสังกัด

ขอกราบขอบพระคุณ “ครู” ผู้ประสิทธิ์ประสาทปัญญา

รศ.นายแพทย์วิชัย โปษยะจินดา

อาจารย์นายแพทย์สุริยะ วงค์คงคาเทพ

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสเรียนรู้

นายแพทย์สุวัช เขียวศิริวัฒนา ผอ.สบช.

ทันตแพทย์หญิง ทิพาพร สุโฆษิต รองผอ.สบช.

อาจารย์ปาริชาติ ตามไท รองผอ.สบช.

ผู้อำนวยการวิทยาลัย 18 แห่ง

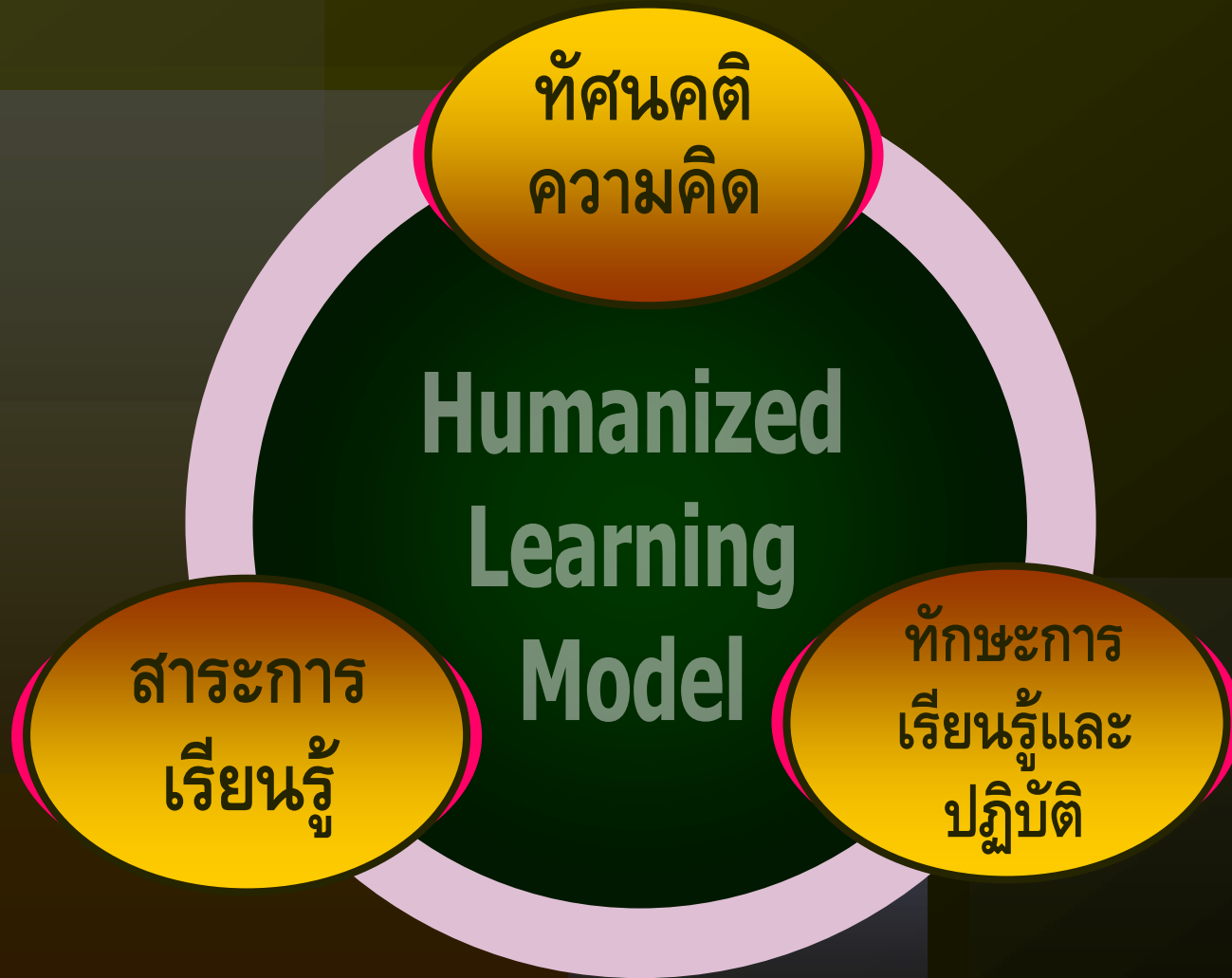

ก ำ ร ั พ ั ฒ นาการ หลักสูตรและการสอน

โครงการปฏิรูปการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ
สถาบันพระบรมราชชนก

ผลที่ต้องการในผู้เรียน

- **เข้าใจผู้อื่น** ไม่ใช้กฎเกณฑ์ของตัวเอง
ไปตัดสินผู้อื่น
- **เข้าใจความจริง** ของชีวิตในสังคม
- **สามารถนำความรู้ไป** **ประยุกต์และ**
ถ่ายทอด สนับสนุนให้ประชาชนมี
ศักยภาพในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง

ความหมายของทัศนคติ

ลักษณะการมอง การพิจารณาเรื่องราว /
ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยสภาวะของจิต
ในขณะนั้น เช่น ความรู้สึก อารมณ์ ความ
เชื่อ ความคิดเชิงเหตุผล ฯลฯ

ประกอบด้วย ทัศนคติต่อการมอง
ความจริง ทัศนคติต่อการเรียนรู้

ทัศนคติ จึงเกิดจากอิทธิพลของ จิตที่เป็นอัตโนมัติ

1 การมองความจริง โดยไม่ใช้ความคิด
ของตน ไปตัดสินผู้อื่น

จิตที่เป็น อัตตา

ทัศนคติที่เอนเอียง - อคติ

2 การตระหนักในคุณค่าของการเรียนรู้
ด้วยตนเอง และการได้รับความรู้ใหม่

โลกทัศน์การมองความจริง

การได้เรียนรู้สาระใหม่ๆ

องค์ประกอบ **การพัฒนาทักษะการทำงาน**

1 การเรียนรู้เพื่อเข้าใจสภาพจริง

กระบวนการเก็บข้อมูลจากสภาพจริง

การศึกษาเชิงคุณภาพ

การศึกษาเชิงปริมาณ

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

2 การเรียนรู้เพื่อปรับแก้สภาพที่เป็นปัญหา

วางแผน - พัฒนามาตรการ - สื่อสาร/ถ่ายทอด

การเรียนรู้สาระ จะเน้นทำความเข้าใจตัวสาระ
มากขึ้นน้อยเพียงใด และจะใช้กระบวนการ
เรียนรู้อย่างไร

- การเรียนรู้ชีวิต และสังคม
- การเรียนรู้สุขภาพและการเจ็บป่วย
- การเรียนรู้สภาพและบทบาทของระบบ
บริการ

1. การเรียนรู้จากสภาพจริง

คือชีวิตและสังคมจากชุมชน ตลาด วัด รพ. ฯลฯ

2. การสอนให้ คิดเป็น เรียนเป็น ปฏิบัติได้

เข้าถึง	ด้วยการปรับทัศนคติ มองความจริง รู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น
คิดเป็น	ด้วยการย่อยประสบการณ์ให้เป็นความคิดวิเคราะห์
เรียนเป็น	ด้วยการเรียนรู้จากตำรา ควบคู่กับสภาพจริง รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง
ปฏิบัติได้	ด้วยการประยุกต์ ไปสู่การใช้ความรู้

จุดสำคัญ กระบวนการเรียนการสอน

1

บูรณาการ ทฤษฎีกับปฏิบัติ เพื่อเข้าถึง
ความจริง

การเรียนรู้จากสภาพจริง

2

บูรณาการ การปรับทัศนคติกับเนื้อหา
สาระ เพื่อพัฒนาตนเอง

สอนให้ คิดเป็น เรียนเป็น

3

บูรณาการ ใช้ความรู้ในตำรากับความรู้ใน
ชีวิตจริง เพื่อแก้ปัญหารตรงความต้องการ

สอนให้ ปฏิบัติได้ ประยุกต์ได้

จุดสำคัญกระบวนการเรียนการสอน

1

บูรณาการ ทฤษฎีกับปฏิบัติ เพื่อเข้าถึง
ความจริง

การเรียนรู้จากสภาพจริง

2

บูรณาการ การปรับทัศนคติกับเนื้อหา
สาระ เพื่อพัฒนาตนเอง

สอนให้ คิดเป็น เรียนเป็น

3

บูรณาการ ใช้ความรู้ในตำรากับความรู้ใน
ชีวิตจริง เพื่อแก้ปัญหาตรงความต้องการ

สอนให้ ปฏิบัติได้ ประยุกต์ได้

บันได 3 ขั้นในกระบวนการสอน

- 1 กระบวนการปรับทัศนคติต่อการเรียนรู้
ความจริง
- 2 กระบวนการศึกษาความจริงด้วยการ
เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- 3 กระบวนการสรุปวิเคราะห์และ
ชี้ประเด็นของครู

หมวดวิชาและรายวิชาที่สำคัญ

1. หมวดวิชาการศึกษาพื้นฐาน

วิชา มนุษย์ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ
วิชา สังคมไทย

2. หมวดวิชาด้านสุขภาพ

วิชา การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

3. หมวดวิชาการพยาบาล

วิชา ปัญหาสุขภาพและการพยาบาล
วิชา การพยาบาลผู้สูงอายุ ฯลฯ

ก ำ ร พั ฒ น ำ
อ ำ จ ำ ร ษั ย์

โครงการปฏิรูปการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ
สถาบันพระบรมราชชนก

พัฒนาอาจารย์

- ✓ เพื่อให้ผู้สอนเข้าใจและคล่องตัวยืดหยุ่น
ในการสอนบูรณาการ ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ ไม่ยึดติดที่ตัวผู้สอน/ตำรา
- ✓ มีทักษะการประเมินผู้เรียน กระตุ้นการ
เรียนรู้ ปรับทัศนคติให้คิดเป็น
- ✓ มีฐานความรู้และมุมมองชีวิตจริง

กระบวนการพัฒนาอาจารย์และสาระหลักการประเมินตนเอง

การอบรม 4 หลักสูตร

การศึกษาชุมชน + วิเคราะห์ตนเอง
การศึกษาเชิงคุณภาพ + วิปัสสนากรรมฐาน

ศึกษาความจริง

ศึกษาเชิงคุณภาพ
ในพื้นที่

แลกเปลี่ยน
สรุปทเรียน
วิเคราะห์การเรียนรู้

สอนบูรณาการ

กิจกรรม
การเรียนรู้การสอน

ผลโดยตรง
อาจารย์

ผลต่อผู้เรียน

การนำไปใช้
ประโยชน์

สาระการประเมินตนเอง

กระบวนการพัฒนาอาจารย์

อบรม
4 หลักสูตร

ปรับทัศนคติต่อการเข้าใจสภาพจริง
มุมมองชีวิต และสุขภาพใน
ความหมายของประชาชน

วิจัยเชิงคุณภาพ
ในพื้นที่

เพื่อพัฒนาทักษะและเข้าถึงปัญหา
สุขภาพและความต้องการที่แท้จริง
ของประชาชน

การสอน
บูรณาการ

เรียนรู้จากการปฏิบัติ / การสอนให้
เข้าถึงความเป็นมนุษย์ และความ
เชื่อมโยง

	43	44	45	46	47	48	49	50
หลักสูตรการศึกษาชุมชน	●	●	●	●	●	●	●	●
หลักสูตรการศึกษาเชิง คุณภาพ	●	●	●	●	●	●	●	●
หลักสูตรวิเคราะห์ตนเอง	●	●	●	●	●	●	●	●
หลักสูตรวิปัสสนา กรรมฐาน	●	●	●	●	●	●	●	●
วิจัยศึกษาชุมชน			●	●	●	●	●	●
ทักษะการปรับทัศนคติผู้เรียน					●	●	●	●
พัฒนาการสอนวิชามนุษย์ฯ					●	●	●	●
พัฒนาการสอนวิชาสร้างเสริมฯ						●	●	●
พัฒนาการสอนวิชาพยาบาลบุคคล						●	●	●
สรุปบทเรียนประจำภาค					●	●	●	●

ก ร พ ั ต ม น า
อ ง ค์ ค ว า ม รั

โครงการปฏิรูปการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ
สถาบันพระบรมราชชนก

การพัฒนาองค์ความรู้

มุมมองชีวิตและสุขภาพของคนปลูกผัก อ.ไทรน้อย
ชีวิตของชุมชนต่างๆ : ทอเสื่อกก ร้องลำตัด

มองสังคมผ่านลิเก : กรณีศึกษาคณะลิเกนครสวรรค์
ด้านเกวียน : โครงสร้างสังคมชนบทยุคใหม่
ชุมชนโนรา บ้านท่านางหอม สงขลา

พฤติกรรมการกิน

พฤติกรรมการเลี้ยงดูลูก

การเรียนรู้ของอาอีในการดูแลผู้ป่วย

กรณีศึกษาผู้ป่วยเบาหวาน

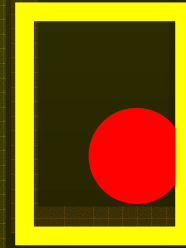
กรณีศึกษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

กรณีศึกษาการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ

สรุปบทเรียนเพื่อการสอน

เปิดโลก

การศึกษาเพื่อเข้าใจ
ธรรมชาติที่เป็นไป
และถึงธรรม

การเรียนรู้มีวิถีที่เดียว
อยากรู้ก็เรียนไปเรื่อย ๆ
เรียนไม่มีวันจบ

